

Statenbrief

Aan Provinciale Staten

Onderwerp	Statenbrief Aanvullende storting fondsvermogen ROM Utrecht 2026
Datum	04-11-2025
Documentnummer	UTSP-601059338-11905
Van	Jorn Mulder
Telefoonnummer	+31614761448
E-mailadres	jorn.mulder@provincie-utrecht.nl
Domein/opgave	STB
Team	BEI
Portefeuillehouder	Bakker en Van Schie
Bijlagen	1. Ingekomen brief ROM Utrecht verzoek kapitaalstorting 2026 2. Concept Bestuursovereenkomst 2026-2029 3. Kapitaalmarktonderzoek regio Utrecht 2025 4. Kwartaalrapportage Q3 2025 ROM Utrecht Region B.V.

Geachte leden van Provinciale Staten,

Essentie / samenvatting:

In deze brief wordt u geïnformeerd over het voornemen om een vernieuwde bestuursovereenkomst af te sluiten met de aandeelhouders van de ROM Utrecht Region B.V. (ROM Utrecht) voor de periode 2026-2029. Tevens wordt u geïnformeerd over het verzoek van de ROM Utrecht aan de gezamenlijke aandeelhouders voor een aanvullende kapitaalstorting van € 26,1 miljoen. Binnen het mandaat van uw eerdere besluitvorming ten tijde van de oprichting van de ROM Utrecht in 2020, gaat provincie Utrecht in 2026 over tot uitvoering van de sinds 2022 uitgestelde kapitaalstorting van € 7 miljoen in het Participatiefonds van de ROM Utrecht.

Inleiding:

In 2020 is de ROM Utrecht opgericht door het Ministerie van Economische Zaken, de provincie Utrecht, de gemeenten Utrecht, Amersfoort, en Hilversum, de Universiteit Utrecht (UU) en het Universitair Medisch Centrum Utrecht (UMCU). Het doel van de ROM Utrecht is het stimuleren van innovatie ten behoeve van maatschappelijke transities.

Volgens Gedeputeerde Staten is het belang van een slagvaardige, efficiënte uitvoeringsorganisatie in de vorm van de ROM Utrecht voor onze regionale economie in de afgelopen jaren toegenomen. In het [beleidskader Regionale Innovatiekracht](#), vastgesteld door PS op 5 februari 2025, wordt de rol van de ROM Utrecht benadrukt in het versterken van de regionale innovatiekracht. Verder geven de geopolitieke ontwikkelingen aanleiding om de ROM ook vanuit een Europees en Defensie-perspectief te waarderen. Het rapport Draghi (2024) 'The Future of Competitiveness' toont aan dat de Europese concurrentiekracht onder druk staat en grote investeringen in innovatie en *Research & Development* vraagt. Een belangrijke aanbeveling uit dat rapport luidt dat Europese landen en regio's werk moeten blijven maken van economische netwerken. Daarnaast moeten zij blijven investeren in innovatie. Dat is een belangrijke voorwaarde om op lange termijn strategische economische autonomie te behouden, concurrerend te blijven en zodoende onze brede welvaart te behouden. Deze brede

welvaart is mede afhankelijk van ons vermogen om de maatschappelijke transities en opgaven, waar we als provincie voor staan, te versnellen met behulp van innovatieve oplossingen uit het bedrijfsleven, kennisinstellingen en de publieke sector. Dat is precies het snijvlak waar de ROM Utrecht op werkt.

Terugblik bestuursovereenkomst 2020-2025

In de afgelopen jaren heeft de ROM Utrecht zich ingespannen voor de realisatie van de doelen uit de Regionale Economische Agenda (REA) en haar inzet nader vastgelegd in de Meerjarenstrategie 2023-2026. In die tijd heeft de ROM Utrecht een flinke groei doorgemaakt in de ontwikkeling van haar dienstverlening en haar bedrijfsomvang. Verder is in de afgelopen jaren gebouwd aan een stevig fundament van de ROM Utrecht met een groeiend portfolio en een levendig innovatienetwerk. U treft bijgevoegd aan deze Statenbrief de derde kwartaalrapportage van de ROM Utrecht, waarin zij verslag doet van haar resultaten op gebied van investeren, innoveren en internationaliseren.

De provincie Utrecht is als grootste regionale aandeelhouder nauw betrokken bij de geschetste ontwikkeling van de ROM Utrecht. De afspraken tussen de aandeelhouders over hun betrokkenheid bij de ontwikkeling van de ROM Utrecht zijn vastgelegd in een bestuursovereenkomst met een verlengde looptijd van 2020-2025. Deze overeenkomst loopt eind 2025 af. Wij kijken in algemene zin met tevredenheid terug op de behaalde resultaten. Naar ons oordeel geeft de ROM Utrecht nog steeds op adequate wijze invulling aan de provinciale doelstellingen en ambities voor de regionale economie, zoals deze in 2020 door u zijn vastgesteld.

Tegelijkertijd constateren wij dat de ROM Utrecht nog een jonge organisatie is, met een bestaansduur van vijf jaar. Er zijn nog aanknopingspunten voor verdere ontwikkeling en versterking. De ROM Utrecht is derhalve – en zoals bij de start werd ingeschat – nog niet de financieel robuuste ontwikkelingsmaatschappij die op termijn wordt nagestreefd, zowel qua investeringsvermogen als dekking van de exploitatie. In vergelijking met andere regionale ontwikkelingsmaatschappijen in Nederland is de ROM Utrecht dan ook nog relatief klein; de verhouding tussen het fondsvermogen en het regionale bruto binnenlands product behoort tot de laagste in het land. Dit hangt samen met zowel de beperkte omvang van het fondsvermogen als de korte bestaansduur van de organisatie. Een ander aandachtspunt betreft de wens om meer te monitoren op maatschappelijke effecten en *outcome*-indicatoren. Wij onderschrijven deze wens en zullen deze indicatoren betrekken bij de gesprekken over de vernieuwde Meerjarenstrategie 2027-2030. De ROM Utrecht zal tevens worden aangezet tot een reflectie op het huidige business model (exploitatie en fondsvermogen, inclusief revolverendheid) en een vooruitblik op de toekomst.

Bestuursovereenkomst ROM Utrecht 2026-2029

In 2025 is een vernieuwde bestuursovereenkomst voorbereid voor het vastleggen van de onderlinge afspraken tussen de ROM-aandeelhouders over hun betrokkenheid en inzet in de komende jaren. De overeenkomst is een actualisatie van de huidige bestuursovereenkomst en bevat in algemene zin bepalingen over het fondsvermogen in het ROM-Participatiefonds en de jaarlijkse exploitatiebijdragen. Gelet op het maatschappelijk en economische belang van een sterke ROM Utrecht zijn wij voornemens om deze nieuwe bestuursovereenkomst aan te gaan voor de periode 2026-2029.

Fondsstorting 2026 en exploitatiesubsidie 2026-2029

In het kader van de provinciale betrokkenheid bij het fondsvermogen van de ROM Utrecht is voor 2026 een aanvullende stortingsronde voorzien in het Participatiefonds. De ROM Utrecht heeft op 20 maart 2025 met een brief aan alle aandeelhouders kenbaar gemaakt dat zij haar fondsvermogen binnenkort volledig verplicht zal hebben. Op afzienbare termijn zal zij geen nieuwe aanvragen voor investeringen meer kunnen behandelen of door kunnen investeren in bedrijven die extra kapitaal nodig hebben. In lijn met het businessplan 2022-2025 heeft de ROM Utrecht daarom verzocht of de huidige aandeelhouders willen voorzien in een nieuwe storting van € 26,1 miljoen. De ROM Utrecht geeft aan dat zij met die storting de regio blijvend kan positioneren als een voorloper binnen de drie ecosystemen Life Sciences & Health, Earth Valley en New Digital Society.

Het aandeel van de provincie Utrecht in de verzochte storting is € 7 miljoen. Dat is hetzelfde bedrag als het gereserveerde bedrag voor de tweede [oprichtingsstorting uit 2020](#), waarvan de uitvoering in 2021 is uitgesteld tot 2026. Bij de begrotingsbehandelingen in de afgelopen jaren bent u geïnformeerd over het uitstel van de uitvoering van deze storting. De opschorting van de tweede kapitaalstorting naar uiterlijk 2026 heeft te maken

gehad met de [tussentijdse Covid-gerelateerde storting](#) ten behoeve van regionale cofinanciering voor het Ministerie van Economische Zaken in 2021. In lijn met het verwachte tijdpad gaan wij met de ondertekening van de nieuwe bestuursovereenkomst tevens over tot uitvoering van de uitgestelde stortingshandeling op grond van uw besluit uit 2020.

De huidige inbreng in het fondsvermogen, de beoogde aanvullende stortingen in 2026 en het totale ingebrachte vermogen van de aandeelhouders zijn als volgt:

Aandeelhouder	Huidig ingebracht fondsvermogen en aandelenbelang	Bedrag aanvullende storting	Beoogd ingebracht vermogen en aandelenbelang
Staat	€ 23.979.098 (46,6%)	€ 12.800.000	€ 36.779.098 (47,4%)
Provincie Utrecht	€ 15.996.364 (31,1%)	€ 7.000.000	€ 22.996.364 (29,6%)
Gemeente Utrecht	€ 5.998.637 (11,7%)	€ 3.250.000	€ 9.248.637 (11,9%)
Gemeente Amersfoort	€ 2.999.318 (5,8%)	€ 1.650.000	€ 4.649.318 (6,0%)
Gemeente Hilversum	€ 1.999.546 (3,9%)	€ 1.100.000	€ 3.099.546 (4,0%)
UMCU	€ 249.886 (0,5%)	€ 150.000	€ 399.886 (0,5%)
UU	€ 249.886 (0,5%)	€ 150.000	€ 399.886 (0,5%)

Tevens bevat de bestuursovereenkomst toezeggingen van de aandeelhouders over de jaarlijkse exploitatiebijdragen. De provincie Utrecht doet de toezegging de exploitatiesubsidie in de periode 2026-2029 opnieuw te verstrekken. Tijdens de looptijd worden de exploitatiesubsidies door alle aandeelhouders geïndexeerd conform het in de provinciale P&C-cyclus gehanteerde indexatiebeleid. Voor de provincie Utrecht gaat het om een geïndexeerde bijdrage van €1.862.145,58 in 2026. In totaal bedragen de exploitatiebijdragen per aandeelhouder de volgende bedragen:

Subsidie / exploitatiebijdrage per Partij	Totaal 2026 (incl. indexatie)*
Staat	€ 1.377.000,00
Provincie	€ 1.862.145,58
Gemeente Utrecht	€ 1.163.543,03
Gemeente Amersfoort	€ 497.340,27
Gemeente Hilversum	€ 160.975,51
UMCU	€ 135.181,56
UU	€ 135.181,56

Noodzaak en toegevoegde waarde

De ROM Utrecht vormt een essentiële pijler onder de uitvoering van het Beleidskader Regionale Innovatiekracht. De provincie Utrecht heeft bij de start van de ROM Utrecht een [kapitaalmarktonderzoek](#) laten uitvoeren waaruit bleek dat er sprake is van een fors financieringstekort van het MKB in de regio Utrecht. De ROM adresseert direct de markt- en systeemfouten die het beleidskader signaleert — zoals het ontbreken van risicokapitaal, gebrekkige samenwerking tussen kennisinstellingen en bedrijven, en de moeizame opschaling van maatschappelijke innovaties. Via haar participatiefonds en adviesfunctie maakt de ROM Utrecht het mogelijk dat kansrijke, maar risicovolle innovaties toch doorgroeien. Zij vult zo het gat dat commerciële financiers laten liggen en versterkt de regionale netwerken tussen ondernemers, kennisinstellingen en overheden. Bovendien helpt de ROM ondernemers internationaliseren en maatschappelijke innovaties vermarkten, waardoor de institutionele voorwaarden voor innovatie (actielijn 1) concreet vorm krijgen. Tegelijk vergroot de ROM de zichtbaarheid van innovatieve koplopers (actielijn 2) en stimuleert zij de vraag naar maatschappelijke innovatie door bedrijven te koppelen aan publieke opgaven (actielijn 3). Daarmee levert de ROM Utrecht niet alleen financiële slagkracht, maar ook verbindend leiderschap binnen de innovatie-ecosystemen *Life Sciences & Health*, *Earth Valley* en *New Digital Society*. De ROM Utrecht is dus een onmisbare schakel om de provinciale ambitie – Utrecht als kloppend hart van een gezonde, innovatieve samenleving – daadwerkelijk te realiseren door de regionale innovatiekracht te versterken.

De regionale aandeelhouders hebben eind 2024 besloten om het kapitaalmarktonderzoek in 2025 te laten actualiseren. Onderzoeksbureaus KplusV en Rebel concluderen in hun onderzoeksrapportage (bijlage 3) dat innovatieve bedrijven zowel in de vroege fasen als in de ontwikkelingsfase ook in 2026 een tekort aan kapitaal zullen ondervinden en dat deze mismatch op de kapitaalmarkt mede lijkt te worden veroorzaakt door marktfalen. Voor bedrijven die met hun innovaties werken aan onze provinciale opgaven, zijn investeringen door de ROM Utrecht daarom van grote waarde in een grillige kapitaalmarkt¹. Beperkte investeringsmiddelen maken dat de ROM Utrecht een stevige investeringsprocedure heeft ingericht om bedrijven te selecteren die optimaal bijdragen aan onze maatschappelijke doelen, bedrijven waarbij een investering verschil kan maken en op de termijn terugverdiend kan worden. Het fondsvermogen zal altijd vragen om scherpe keuzes en afwegingen. Het kapitaalmarktonderzoek 2025 toont echter aan dat er nu te veel maatschappelijk rendement verloren gaat. Dat is onwenselijk.

Tegelijkertijd is de ROM Utrecht op dit moment nog een relatief jonge en kleine ontwikkelmaatschappij, die zich in een vroege fase van haar ontwikkeling bevindt. Door de dreigende uitputting van het fondsvermogen moet een kritieke afweging plaatsvinden om de levensvatbaarheid van de ROM Utrecht voor de langere termijn zeker te stellen. Zonder nieuwe kapitaalstortingen zal de ROM haar investeringsactiviteiten niet voort kunnen zetten door een gebrek aan investeringskapitaal. Tevens zal zonder nieuwe stortingen de groei naar de gewenste revolverendheid vertragen en mogelijk uit beeld raken. Een toereikend fondsomvang is vereist om nieuwe investeringskansen te kunnen benutten, vervolfinanciering te kunnen verstrekken, het investeringsniveau op peil te houden en de continuïteit van de beheervergoeding te waarborgen.

Het wegvallen van de mogelijkheid om innovatieve bedrijven te ondersteunen met kapitaal zou bovendien leiden tot een aanzienlijke vermindering van de slagkracht van de ROM Utrecht. Zo zou het opdrogen van het fonds kunnen leiden tot verwatering van de ROM-positie in deelnemingen. De ervaring leert dat veel bedrijven in een latere fase behoefte hebben aan aanvullende financieringsrondes. Als de ROM daarin op dat moment niet kan participeren, zal haar aandeel verwateren, hetgeen het rendement bij een toekomstige exit zal verkleinen. Indien de ROM als gevolg van beperkte middelen niet kan doorinvesteren of zich zou moeten terugtrekken van de regionale kapitaalmarkt, zou dit het vertrouwen van marktpartijen in de organisatie tevens ernstig schaden. Een herstart in latere jaren zou in dat geval zeer moeilijk realiseerbaar zijn.

Daarnaast is een storting van de provincie Utrecht van belang met oog op de positie van de andere ROM-aandeelhouders. Ondanks de omstandigheid dat de gemeentelijke aandeelhouders in de ROM Utrecht op dit moment onder significante financiële druk staan, hebben zij allemaal hun intentie uitgesproken om te storten door het opnemen van de storting in haar begrotingen. De toezegging van de provincie is daarom onmisbaar om de huidige gezamenlijke betrokkenheid bij de ROM Utrecht te onderstrepen. De provinciale storting van € 7 miljoen gaat immers gepaard met een storting van de andere aandeelhouders van € 19,1 miljoen. Zonder provinciale bijdrage loopt het mechanisme van gezamenlijke investeringen vast, ook omdat het ministerie van Economische Zaken heeft aangegeven geen meerderheidsbelang in een regionale ontwikkelingsmaatschappij te kunnen en willen verkrijgen.

Revolverendheid Participatiefonds

De noodzaak voor een extra fondsstorting houdt ook verband met de doelstelling van de ROM Utrecht om met haar huidige investeringsportefeuille revolverendheid te bereiken. Er is sprake van een revolverend fonds in boekhoudkundige termen als het *investeringsvolume* even groot is als het *exitvolume* van de portefeuille. Door de jonge leeftijd van de ROM Utrecht (vijf jaar) zijn er nog geen desinvesteringen ('exits') geweest met *exitvolume* tot gevolg. De eerste exits uit participaties zullen in lijn met de aandeelhoudersinstructie uiterlijk na acht jaar plaatsvinden. De ROM Utrecht geeft in haar brief van 20 maart aan dat de horizon om revolverendheid te bereiken ligt op een periode van 10-12 jaar vanaf de oprichting. Op basis van de afgegeven cijfers wordt gemonitord hoe de ROM Utrecht naar revolverendheid beweegt. Op basis van de huidige prognoses wordt verwacht dat de ROM Utrecht dit punt van financiële zelfstandigheid bereikt in de periode 2030–2032 (circa 10 tot 12 jaar na oprichting). De eerste resultaten laten een voorzichtig positieve ontwikkeling zien, ondanks dat de ROM Utrecht nog een relatief jonge ontwikkelmaatschappij is.

¹ Benieuwd naar de verhalen achter de bedrijven waarin de ROM investeert vanuit het participatiefonds? De ROM Utrecht heeft video's gemaakt over een aantal portfolio-bedrijven. Deze zijn te zien via de volgende [link](#).

Het uitgangspunt van de provincie Utrecht is dat bijstorting uitsluitend plaatsvindt op het moment dat de beschikbare liquide middelen zijn uitgeput en een concreet plan voorligt waarin wordt onderbouwd hoe het additionele fondsvermogen zal worden ingezet. Op basis van de laatste prognoses van de ROM Utrecht wordt geconcludeerd dat het beschikbare fondsvermogen in 2026 volledig zal zijn gecommiteerd en de liquide middelen zullen zijn uitgeput.

Met de voorgenomen aanvullende storting zal het fondsvermogen toenemen tot ongeveer € 77 miljoen. Gezien de verwachte looptijd, op basis van de ervaringen van andere ROM's, van circa 10 tot 12 jaar om een revolverend fonds te realiseren, is het mogelijk dat in 2029 nog een aanvullende kapitaalversterking noodzakelijk zal blijken. De uiteindelijke omvang en vorm hiervan zullen mede afhankelijk zijn van de ontwikkelingen op de kapitaalmarkt en van de prestaties van de investeringsportefeuille. Er zal dan ook opnieuw moeten worden gekeken of een nieuwe fondsstorting wenselijk en noodzakelijk is. Onderdeel van deze afweging is het stilstaan bij en onderzoeken van mogelijke alternatieve (lange termijn) routes richting een robuuste en revolverende ROM.

Financiële consequenties

De verzochte storting in 2026 van € 7 miljoen is reeds in de begroting van de provincie Utrecht voorzien. Provinciale Staten heeft ingestemd met de [kapitaalstorting van € 8 miljoen in 2020 en de beoogde fondsstorting van € 7 miljoen in uiterlijk 2022](#), waarbij de tweede storting is opgeschort naar 2025 c.q. 2026. Het voornemen tot de uitvoering en het opschorten van deze storting is jaarlijks in de begroting vermeld onder 3.4.5. Financieringsinstrumenten. De opschorting van de tweede kapitaalstorting van 2022 naar uiterlijk 2026 heeft te maken gehad met de tussentijdse Covid-gerelateerde storting in 2021.

Op 2 juni 2021 heeft Provinciale Staten namelijk ingestemd met het [Statenvoorstel](#) om, tussentijds, additioneel aan het eerdere besluit, het aandelenkapitaal van de provincie Utrecht in de ROM Utrecht met € 8 miljoen te verhogen in het kader van een specifiek instrument dat losstaat van het Participatiefonds: Corona Overbruggings Lening (COL). Hiervoor is € 2 miljoen uit de reserve Covid-flankerend beleid beschikbaar gesteld voor een risicoreservering van 25%. De storting van € 8 miljoen is geactiveerd op de balans ten laste van de bankrekening van de provincie. Deze storting vormde de provinciale bijdrage in de vereiste regionale cofinanciering op het bedrag van € 15,99 miljoen dat door Ministerie van Economische Zaken beschikbaar is gesteld voor de regio Utrecht in het kader van de Covid-steun.

De risicoreservering voor het voldoen van een fondsstorting in 2026 is op peil. Parallel aan de kapitaalstortingen van 2020 en 2021 zijn incidentele stortingen in de reserve weerstandsvermogen van de provincie Utrecht gedaan die dit jaar zijn overgeheveld naar de Reserve Financiële Instrumenten, waarbij het standaard risicopercentage van 25% wordt aangehouden. De risicoreservering behorende bij de storting voor 2026 is al verwerkt naar aanleiding van de begroting 2020, onder paragraaf 4.3.1 *Ondersteunen economisch systeem*. Dat betreft een storting van € 2 miljoen in verband met de eerste kapitaalstorting van € 8 miljoen in 2020 en € 1,75 miljoen voor de beoogde kapitaalstorting van € 7 miljoen in uiterlijk 2026. Bij programma 4 (Economie) staat dat hiervoor € 2,5 miljoen in 2020 en € 1,25 miljoen in 2021 is voorzien, in totaal € 3,75 miljoen (25% van € 15 miljoen). Hiermee is hetde risicoreservering op het gewenste niveau. Onder gelijkblijvende omstandigheden is er in 2026 daarom geen aanvullende reservering noodzakelijk.

Er wordt op dit moment rekening gehouden met het uitvoeren van de fondsstorting per eind maart 2026. De provincie hanteert het uitgangspunt van totaalfinanciering. In de huidige liquiditeitsprognose voor 2026 beschikt de provincie over voldoende liquiditeit en zijn er geen kapitaallasten verbonden aan de storting. De kapitaalstorting leidt derhalve niet tot directe lasten in de exploitatiebegroting, omdat deze fondsstorting boekhoudkundig wordt opgenomen als een niet-afschrijvend actief op de provinciale balans. Vanuit de standaard werking van de treasuryfunctie wordt de liquiditeitsprognose in 2026 maandelijks geactualiseerd. Als het beeld van de liquiditeitspositie veranderd met als gevolg aantrekken van financiering met rentelasten, dan wordt hierover gerapporteerd in de Voorjaars- of Najaarsrapportage 2026.

Meerjarenstrategie 2027-2030

De huidige Meerjarenstrategie van de ROM Utrecht loopt af in 2026. De ROM Utrecht heeft aangegeven een nieuwe strategie op te stellen voor de periode 2027-2030. De Meerjarenstrategie gaat, in tegenstelling tot de

inhoud van deze Statenbrief, over de inhoudelijke opdracht aan de ROM Utrecht. Dit betreft vragen als: welke activiteiten gaat de ROM de komende jaren ondernemen op het vlak van investeren, innoveren en internationaliseren, hoe geven we invulling aan het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer en het kapitaalmarktonderzoek, welke doelgroepen dient de ROM te bedienen en welke keuzes maakt de ROM om haar doelen te bereiken? Over dit proces en uw rol hierin wordt u in het voorjaar van 2026 geïnformeerd.

Vervolgprocedure / voortgang:

De vervolgprocedure ziet er als volgt uit:

- GS-besluitvorming bestuursovereenkomst 2026-2029 (*december 2025*)
- Uitvoering 2020-besluit 2^e tranche oprichtingsstorting (*maart 2026*)
- Opstellen nieuwe Meerjarenstrategie ROM Utrecht (gedurende 2026)

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen